

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 1514202738
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202738.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpeného JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanej OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie zmenkovej sumy 4 120,53 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3CbZm/301/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/51/2017-200 zo 4. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 1CoZm/51/2017-200 zo 4. júla 2018 (ďalej aj „rozsudok“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 3CbZm/301/2014-144 z 18. júla 2016 (ďalej aj „súd prvej inštancie“) a žalovanú zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania 230,24 Eur.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že postupom za aplikácie ust. § 471 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 1. júla 2016 (ďalej aj „CSP“) v spojení s ust. § 214 ods. 2 OSP (chybne bolo uvedené ustanovenie § 214 ods. 1 OSP - poznámka dovolacieho súdu) a bez nariadenia pojednávania potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, a to stotožniac sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu (§ 219 ods. 1, 2 OSP) a konštatujúc správnosť dôvodov pre ponechanie zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 4Zm/52/2014-19 zo dňa 28. apríla 2014 (ďalej aj „zmenkový platobný rozkaz“) v platnosti.

3. Odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že predmetom konania je plnenie zo zmenky vystavenej dňa 7. decembra 2005 a splatnej dňa 2. augusta 2013. Keďže žalovaná ako osoba zmenkovo zviazaná (indosant) nezaplatila žalobcovi zmenkovú sumu s príslušenstvom, žalobca si práva zo zmenky uplatnil proti žalovanej v súvislosti s garančným účinkom

indosamentu, ktorý vyplýva z článku I. § 15 ods. 1 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. (ďalej aj „zákon č. 191/1950 Zb.“ alebo „ZZŠ“) podľa ktorého, ak tu nie je opačná doložka, indosant zodpovedá za prijatie a zaplatenie zmenky. Zákon č. 191/1950 Zb. umožňuje indosantovi svoju zodpovednosť za zaplatenie zmenky vylúčiť tak, že k rubopisu pripíše doložku vylučujúcu jeho zodpovednosť (napr. „bez záväzkov“ alebo „sine obligo“). V danom prípade však žalovaná nevyklúčila garančný účinok indosamentu, jej zodpovednosť je preto daná.

4. Odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že zmenka je vždy previazaná s určitou kauzou, má funkciu platobnú aj zabezpečovaciú, čo však nič nemení na skutočnosti, že zmenka je abstraktným záväzkom, ktorého majiteľ nie je povinný preukazovať dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky a jej dôvod. Zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov a preukázal splnenie povinností podľa ZZŠ, potrebných na uplatnenie postihu proti indosantovi. Žalobca preukázal nadobudnutie zmenky rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s. r. o. a v súlade s ust. čl. I § 14 ods. 1 ZZŠ s rubopisom na nového majiteľa prechádzajú všetky zmenkové práva, vrátane práva vyplniť blankozmenku. Žalobca ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenke chýbajúce údaje a listinným dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku, a teda mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom na to, že žalovaná ako indosant opomenula svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. K výške zmenkovej sumy a jej splatnosti súd prvej inštancie správne uviedol, že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečovaná zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený do zmenky doplniť. Žalobca vyplnil zmenku sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve.

5. K otázke prípustnosti kauzálnych námietok podľa článku I. § 17 ods. 1 ZZŠ súd prvej inštancie správne konštatoval, že ide o prípustnú obranu zmenkového dlžníka, ktorá však závisí od schopnosti dlžníka preukázať vedomé alebo hrubo nedbanlivostné konanie na škodu dlžníka zo strany majiteľa pri jej nadobúdaní. Poukázal na to, že bola to práve žalovaná, ktorá prvýkrát zmenku indosovala rubopisom bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy už len kopirovali spôsob prevodu zavedeného prvým indosantom. Za nesprávny označil názor, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy.

6. Vo vzťahu k otázke spotrebiteľskej ochrany, súd prvej inštancie konštatoval, že hoci o spotrebiteľskom charaktere príčinného vzťahu zmenky (kauzy zmenky) nepochybuje, zmenkový záväzok nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale výlučne ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý žalovaný vyhotovil bez vylúčenia garancie. Keďže žalovaná (banka) sama nie je spotrebiteľom, nemôže sa dovolávať ochrany, ktorú zákonná úprava priznáva len spotrebiteľovi. Predmet sporu preto nemá spotrebiteľský charakter.

7. Vzhľadom na abstraktný charakter zmenky nie je pre zmenkový záväzok žalovanej podstatný obsah zmluvy o postúpení kauzálnej pohľadávky. Žalovaná sa indosovaním zmenky zaručila za jej vymoženie a keďže garančný účinok zmenky doložkou napísanou na zmenke nevyklúčila, stala sa indosovaním zmenky nepriamym dlžníkom priamo zo zákona. Podmienky vzniku zodpovednosti za vymoženie zmenky upravuje výlučne len zákon č. 191/1950 Zb. ako osobitný predpis, preto nie je možné garančný účinok indosamentu vylúčiť žiadnou mimozmenkovou dohodou. Týka sa to aj námietky, ktorou žalovaná spochybnila oprávnenie žalobcu požadovať od žalovanej zaplatenie sumy rovnajúcej sa nominálnej výške kauzálnej pohľadávky, keďže pohľadávku postúpila za odplatu rovnajúcu sa len časti jej nominálnej hodnoty. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že zmenka bola vyplnená nesprávne a v rozpore s dohodou, musí rovnako vedieť, ako mala byť vyplnená správne. Na preukázanie tvrdených skutočností však žalovaná neuviedla žiaden dôkaz, nepreukázala nesprávnosť výšky zmenkovej sumy a nijakým spôsobom nepreukázala ani neplatnosť zmenky.

8. V súvislosti s námietkou premlčania úverovej pohľadávky súd prvej inštancie uviedol, že je ju

oprávnený vzniesť len účastník úverovej zmluvy, t. j. priamy dlžník, keďže sa jedná o námietku vyplývajúcu z mimozmenkového vzťahu. Takáto námietka žalovanej je v zmysle článku I. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. neprípustná, keďže nie je založená na jej vlastnom vzťahu k žalobcovi ako majiteľovi zmenky. Právo vyplniť blankozmenku nepatrí k majetkovým právam, je prejavom výkonu vlastníckeho práva. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na abstraktný charakter zmenky a jej nezávislosť od príčinného vzťahu, pre ktorý by nemohla byť námietka premlčania kauzálnej pohľadávky úspešná ani v prípade, ak by ju vzniesol priamy dlžník zo zmenky. Premlčaním pohľadávka nezaniká, preto ani prípadné uplynutie premlčacej doby nebránilo žalobcovi doplniť do blankozmenky kauzálnu pohľadávku. Námietka premlčania by bola právne významná len v konaní, v ktorom by sa žalobca domáhal zaplatenia kauzálnej pohľadávky. Za dôvodnú nepovažoval ani námietku, že žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávky nemohol vstúpiť do všetkých práv majiteľa zmenky, nakoľko nepreukázal, že mu dlžník z úverového vzťahu bol povinný plniť. Žalobca vstúpil do všetkých práv majiteľa zmenky nie na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, ale tým, že na neho bola zmenka rubopisom prevedená. Povinnosť dlžníka poskytnúť žalobcovi plnenie z úverovej zmluvy žalobca preukázal zmluvami o postúpení pohľadávok a rozhodnutím Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, ktorý dňa 5. októbra 2009 vydal rozhodcovský rozsudok sp. zn. II/2009-1879 (voči dlžníkovi E. M., vystaviteľovi zmenky), ktorý nadobudol dňa 18. novembra 2009 právoplatnosť a dňa 21. novembra 2009 vykonateľnosť voči dlžníkovi v prospech žalobcu. Do dnešného dňa však nedošlo k uspokojeniu pohľadávky žalobcu ani formou exekúcie.

9. K námietke žalovanej, že žalobca stratil práva zo zmenky tým, že nepreukázal predloženie zmenky dlžníkovi na platenie, súd prvej inštancie poukázal na to, že zmenku splatnú v určitý deň musí podľa článku I. § 38 ods. 1 ZZŠ majiteľ predložiť na platenie v platobný deň alebo v jeden z dvoch nasledujúcich pracovných dní. V tomto prípade bola zmenka v súlade s článkom I. § 4 v spojení s § 77 ods. 2 ZZŠ splatná v pobočke OTP Banky Slovensko a. s., Sládkovičova 6, Zvolen. Na tomto mieste bola aj prezentovaná, čo žalobca preukázal notárskou zápisnicou. Žalobca nemal povinnosť zmenku znovu predkladať na platenie dlžníkovi, pretože už len tým, že zmenku umiestnenec (domiciliát) po predložení nepreplatil, čo sa považuje za odmietnutie platenia riadne predloženej zmenky, vznikli žalobcovi postihové práva. Zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“, ktorá tým, že ju napísal vystaviteľ, platí aj proti nepriamym dlžníkom. Povinnosť preukázať, že lehoty neboli dodržané, musí v zmysle článku I. § 46 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. ten, kto sa toho proti majiteľovi dovoľáva. V tomto prípade je to žalovaná, ktorú zaťažuje dôkazné bremeno. Žalobca prvopisom zmenky svoje zmenkové práva preukázal, preto súd prvej inštancie vydaním zmenkového platobného rozkazu rozhodol o jeho návrhu. Keďže podaním námietok sa zmenkový platobný rozkaz nezrušil, súd v ďalšom konaní skúmal už len to, či obrana žalovanej vyjadrená v námietkach je dôvodná a či ňou tvrdené a preukázané skutočnosti spôsobili úplný alebo čiastočný zánik povinnosti poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky. Podľa záveru súdu prvej inštancie, vykonaným dokazovaním sa nepreukázalo, že by žalovaná za zaplatenie zmenky nezodpovedala a ani to, že by zmeškaním lehoty na predloženie zmenky žalobca stratil voči nej právo zo zmenky.

10. Zákon č. 191/1950 Zb. je osobitným právnym predpisom, ktorý v rozsahu v ňom obsiahnutej právnej úpravy má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou. Pokiaľ teda žalovaná namietala vedomé konanie žalobcu pri nadobúdaní zmenky na škodu žalovanej s tým, že by takému konaniu so zlým úmyslom nemala byť poskytnutá súdna ochrana za aplikácie ust. § 265 Obchodného zákonníka (konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom), resp. ust. § 3 Občianskeho zákonníka (konanie v rozpore s dobrými mravmi), tak súd prvej inštancie uviedol, že zmenkové vzťahy je možné posúdiť podľa všeobecnej právnej úpravy len vtedy, ak nie sú riešené v zákone č. 191/1950 Zb. Touto všeobecnou úpravou je vo vzťahu k ZZŠ Občiansky zákonník. Ochrana dlžníka v rovine podanej námietky žalovanej však je komplexne riešená v ust. čl. I § 17 ods. 1 ZZŠ, preto súd prvej inštancie nezistil dôvod pre aplikáciu ust. § 3 Občianskeho zákonníka, a ani ust. § 265 Obchodného zákonníka, ktorý na daný prípad zmenkovej zodpovednosti indosanta nedopadá.

11. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie nemohol akceptovať námietky žalovanej, a preto zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti. O trovách námietkového konania rozhodol podľa

ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) a zásady úspechu v konaní.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorým sa domáhala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, aby v konečnom dôsledku došlo k zrušeniu zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 4Zm 52/2014-19 z 28. apríla 2014 v celom rozsahu. Podanie dovolania žalovaná odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. Dovolateľka namietala, že odvolací súd nepripustil jej kauzálne námietky pre údajné nepreukázanie vedomého konania žalobcu na škodu dovolateľky. Za nesprávny označila záver odvolacieho súdu, že žalobca preukázal „dobromyseľnosť“, keď sa pokúsil vymôcť pohľadávky od pôvodných dlžníkov, skutočnosť ktorá - podľa záveru odvolacieho súdu - svedčí o nevedomosti žalobcu, že zmenky si môže uplatniť proti finančne schopnému indosantovi. Dovolateľka označila tento záver za nesprávny tvrdiac, že pokiaľ odvolací súd sám skonštatoval, že žalobca nepoznal obsah zmenky, tak sa pri jej nadobudnutí dopustil hrubej nedbanlivosti. Poukázala pri tom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. mája 2010 sp. zn. 5MOBdo 4/2009. Dovolateľka vyslovila názor, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vedomé konanie žalobcu na škodu žalovanej a poukázala na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, konkrétne jeho rozhodnutia vydané pod sp. zn. 2Obo/87/2009, 2Obo/17/2009, z ktorých vyplýva, že vyvodíť záver, že majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na škodu dlžníka, je možné len z nepriamych dôkazov. Ďalej poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo/799/2011 z 29. apríla 2013, v ktorom sa uvedený súd zaoberal okolnosťami, za existencie ktorých je daný predpoklad vedomého nadobudnutia na škodu dlžníka. Vytýkala súdu prvej inštancie, že dôkazy vyhodnotil izolovane, formálne a nie aj v hlbšom kontexte, pričom odvolací súd závery súdu prvej inštancie len automaticky schválil a prebral. Z vykonaných dôkazov dostatočne vyplýva, že žalobca sa dopustil pri nadobúdaní zmenky vedomého konania na škodu žalovanej v zmysle ust. čl. I § 17 ZZŠ. Z tohto dôvodu je toho názoru, že kauzálne námietky sú prípustné. Odvolaciemu súdu ďalej vytýkala, že žiadnym spôsobom nezohľadnil tvrdenia žalovanej v odvolaní, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobcom voči žalovanej nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanej právo na kompenzáciu nevymožiteľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovanej, hoci takéto právo voči žalovanej nemá.

14. Vedomé konanie na škodu dlžníka sa podľa dovolateľky posudzuje podľa ust. čl. I § 17 ZZŠ z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanóznym výkonom práva v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania, t. j. z hľadiska objektívnych celospoločenských hodnôt. Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri § 3 Občianskeho zákonníka nad jeho rámec, a nie namiesto neho. Výklad súdov, ktorý vylučuje mimoprávne pravidlá správania, zakotvené vo všeobecnom predpise len preto, že zmenkový zákon obsahuje iné prostriedky obrany v ust. čl. I § 17, je formalistický a nesprávny. Nesprávnosť právneho názoru vo veci konajúcich súdov dovolateľka preukazovala odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/07, sp. zn. III. ÚS 72/2010, sp. zn. III. ÚS 341/07, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. januára 2011, sp. zn. 1Obdo 59/2010, nález Ústavného súdu Českej republiky z 18. júla 2013, sp. zn. IV ÚS 457/10 a tiež rozsudok Vrchního soudu v Praze z 29. apríla 2013, sp. zn. 9Cmo 122/2013.

15. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí, podľa dovolateľky, ignoroval názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v rozhodnutiach sp. zn. 2Obo/87/2009 a sp. zn. 2Obo/17/2009 a nevenoval zvýšenú pozornosť námietkam žalovanej v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva. Zároveň uviedla, že legitímne očakávala od odvolacieho súdu, že posúdi nesprávny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého na zmenkovo-právny vzťah nemožno aplikovať ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka ako lex generalis, keďže zmenkový zákon ako lex specialis obsahuje už v ustanovení čl. I § 17 ZZŠ limitovanú reguláciu zneužitia práva, ktorá podľa súdu prvej

inštancie vylučuje aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka.

16. Dovolateľka namietala aj skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby sa vysporiadal s právnym názorom Najvyššieho súdu SR v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Obdo/19/2014 ohľadne nutnosti posúdenia zmenky ako neplatnej, nakoľko v konaní uplatnená zmenka je zmenkou spotrebiteľskou, sa iba stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie v konštatovaní, že účastníkom tohto sporu nie je spotrebiteľ. Uviedla, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle obmedziť aplikáciu článku I § 17 odseku 1, druhej vety ZZŠ len na tie prípady, kedy je zo zmenky žalovaným spotrebiteľ, výslovne by to v danom ustanovení zákona uviedol/uviesť musel. Poukázala na znenie daného ustanovenia, z ktorého dostatočne určito vyplýva, že zákonodarca mal v úmysle pripustiť kauzálne námietky vždy tomu žalovanému zo zmenky, komu zaviazanosť zo zmenky vyplynula v súvislosti (teda nie zo spotrebiteľskej zmluvy) so spotrebiteľskou zmluvou. So zreteľom na uvedené odvolací súd mal pripustiť námietky dovolateľky podľa článku I § 17 ods. 1, druhej vety ZZŠ, nakoľko dovolateľka je žalovaná zo zmenky, pričom jej zaviazanosť vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nesporné je tiež, že zmenka vznikla na základe dohody o vyplňovacom práve k zmenke (spotrebiteľská zmluva) ako zabezpečovací inštitút k spotrebiteľskému úveru.

17. Dovolateľka zároveň uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za nezákonný, spočívajúci na nesprávnom právnom posúdení veci v podstatných právnych otázkach, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli jednoznačne vyriešené podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Ďalej namietala, že rozsudok ignoruje závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015, publikovaného pod č. R 93/2015 a závery nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 457/2010, v ktorom bolo vyslovené pravidlo, že zákaz zneužitia práva je silnejší, ako dovolenie dané právom, čo znamená, že súdy nesmú poskytnúť ochranu výkonu práva, ktoré je jeho zneužitím.

18. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej odmietol, pretože dovolanie nie je prípustné. Pozornosť upriamil aj na to, že žalovaná po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu žalovanú sumu uhradila, konaním ktorým de facto uznala súdom priznaný nárok žalobcu a nepodala ani návrh na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia. Výslovil názor, že rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvádzané žalovanou v dovolaní nemožno aplikovať na tento spor a poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Obdo/15/2017, 3Obdo/57/2017, 3Obdo/46/2017, ktorými boli odmietnuté dovolania podané žalovanou v ďalších obdobných veciach. Podľa jeho názoru na daný prípad nemožno aplikovať zákon č. 438/2015 Z. z., pretože (ako vyplýva z jeho dôvodovej správy) jeho cieľom bolo zvýšiť ochranu spotrebiteľa, avšak žalovaná spotrebiteľom nie je a stranou sporu nie je ani žiadna iná osoba, ktorá by bola spotrebiteľom.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 2 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 1 a 2 CSP.

20. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

21. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

22. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

23. Podľa § 432 ods. 2 CSP, dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

25. Podľa § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

26. Podľa ust. § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

27. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 432 CSP.

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľky vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľka vymedzila v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

29. Dovolateľka prípustnosť dovolania odvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd doposiaľ ešte nezaoberal, tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou procesnej strany - dovolateľa relevantnú otázku v dovolaní nastoliť a vymedziť. CSP v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa a nie dovolací súd. Právne otázky takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia. Nie je úlohou dovolacieho súdu, aby na základe tvrdení žalovanej konkretizoval a naformuloval otázku. Dovolací súd tiež nemôže svoje rozhodnutie založiť na hypotézach a domnienkach, akú asi otázku mala dovolateľka na mysli - ktorou sa dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej praxi nezaoberal.

30. Dovolateľka sa v dovolaní v podstate zaoberala vecnou správnosťou viacerých právnych záverov súdov (právnym posúdením prejednávanej veci), pričom za nesprávny označila právny záver obidvoch súdov o nepreukázaní vedomého konania žalobcu na škodu dovolateľky. Za nesprávne právne posúdenie vecí považovala dovolateľka aj záver obidvoch súdov, že záväzok žalovanej nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a ďalej neaplikovanie ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka. Vychádzajúc z obsahu dovolania, otázku majúcu pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčový význam, dovolateľka však - podľa názoru dovolacieho súdu - presne nevymedzila a nekonkretizovala.

31 Úlohou dovolacieho súdu nie je, aby svojim výkladom textu dovolania fakticky dopĺňal, či domýšľal niektoré jeho náležitosti. V prípade absencie vymedzenia kľúčovej právnej otázky, ktorú dovolací súd doposiaľ neriešil, nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, uvedenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Vychádzajúc z obsahu dovolania dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka nevymedzila dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 tohto právneho predpisu. Posúdenie či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery by prichádzalo do úvahy až vtedy,

keby dovolanie bolo procesne prípustné (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako napr. sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

32. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je procesne daná, preto jej dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.